

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום רביעי כ"ה בתמוז תשע"ד

בס"ד

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

מגילה - י"ב

1. כיצד מתיישב שבפסוק אחד נאמר שהגאולה ב-70 למלאות בבל, ובפסוק אחר נאמר 70 למלאות חרבות ירושלים?
70 לבבל היה פקידה בעלמא. עוד פירושו: למשיחו - לכורש. אמר הקב"ה למשיח קובל אני לך על כורש שאני אמרתי הוא יבנה וכו' והוא אמר מי בכנס.
2. "חיל פרס ומדי - הפרתמים". ומאיךך "למלכי - מדי", האם מדי היו מלכים או פרתמים?
מדי ופרס התנו ביניהם אם מאיתנו מלך, ממכם פרתמים או הפוך.
3. "בהראותו את עושר כבוד מלכותו" מלמד שלבש בגדי כהונה. מנלן?
נאמר כאן "יקר תפארת גדולתו" ונאמר בבגדי כהונה "לכבוד ולתפארת".
4. האם נהג נכון אחשוורוש שהקדים משתה לכל העמים ורק אח"כ עשה משתה לבני שושן?
רב ושמואל - חד אמר פקח היה, כיון שאת הקרובים תמיד יוכל לפייס וחד אמר טיפש היה, כיון שאם ימרדו הרחוקים, הקרובים תמיד יהיו איתו.
5. שאלו תלמידיו את רשב"י מפני מה נתחייבו שונאיהן של ישראל שבאותו דור כליה, מה ענה להם?
אמרו אתם, אמרו לו מפני שנהנו מסעודתו של אותו רשע. אמר להם א"כ רק שבשושן יהרגו, אלא הטעם מפני שהשתחוו לצלם ואעפ"כ זכו לנס כיון שהשתחוו רק 'לפנים' - מיראה, אף הקב"ה עשה עמהן רק לפנים.
6. "בחצר גינת ביתן המלך" משמע שהיה חצר, גינה וביתן. מדוע?
א. כל אחד במקום ראוי לו, ב. כשנתמלא החצר הושיב בגינה וכו', ג. הושיב בחצר ופתח 2 פתחים לגינה ולביתן.
7. מה ביאור הפסוקים "חור כרפס ותכלת... מטות זהב וכסף על רצפת בהט ושש דר וסוחרת"?
חור - לרב: 'חורים' מעשה מחט, שמואל: מילת לבנה מלשון חור.
כרפס - כרים של פסים.
מטות - לר' יהודה: יש הראוי לכסף ויש הראוי לזהב. ר' נחמיה חולק: משום שמטיל קנאה בסעודה, אלא הם של כסף ורגליהן של זהב.
בהט ושש - אבנים שמתחטטות על בעליהן שטורח לחטט ולמוצאם.
דר וסוחרת - רב: 'דרי דרי' שהושיבן שורות. שמואל: אבן טובה מכרכי הים ודרה שמה ומאירה כזהרים. דבי ר' ישמעאל: קרא דרור לבעלי סחורה.
8. אלו ביאורים מצינו בענין הכלים והאכילה והשתיה שבסעודת אחשוורוש?
כלים שונים - יצתה בת קול ואמרה ראשונים כלו מפני כלים ואתם שונים בהם. ויין מלכות רב - שהשקה כל אחד ביין שגדול ממנו בשנים.
השתיה כדת - אכילה מרובה משתיה, כדת של תורה, בקורבנות שאכילת מזבח גדולה משתיתו את הנסכים.
אין אונס - שכל אחר השקהו מיון מדינתו. לעשות כרצון איש ואיש - מרדכי והמן שניהם קרויים איש ושניהם היו שרי משקים בסעודה.
9. אלו ביאורים למדנו בענין המעשה עם ושתי?
עשתה משתה ב'בית המלכות' שאף היא נתכוונה לדבר עבירה וכדאמרי אינשי הוא ב'קרי' דלועים גדולים ואשתו בקטנים. ושניהם באותו הדבר.
ביום ה'שביעי' שבת שישראל כשאוכלין ושותין מתחילין בד"ת. אומות העולם מתחילין בדברי תיפלות הללו אומרים מדיות נאות וכו'. אמר אחשוורוש כלי שאני וכו' רצונכם לראותה אמרו ובלבד שתהא ערומה, ונענשה מדה כנגד מדה על שהפשיטה בנות ישראל ועשתה בהם מלאכה בשבת.
זה הביאור "ואת אשר עשתה", ומשום כך "ואת אשר נגזר עליה". והטעם שלא באה אע"פ שהיתה פרוצה, שפרחה בה צרעת וי"א שבא גבריאל ועשה לה זנב. ושלחה לאחשוורוש 'שומר הסוסים של אבא' - אבא [בלשצאר] שתה כנגד 1000 איש ולא נשתכר ו'ההוא גברא' נשתטה ביינו.
10. "ויאמר המלך לחכמים" - רבנן, "יודעי העיתים" - שיודעין לעבר השנים ולקבוע החדשים, דיינוה לי. מה עשו חכמים?
לקטול לא אמרו, כיון שיפסק יינו ידרשנה. להניח לא אמרו שיאמר שמזלולים במלכות.
אלא אמרו שכיון שגלו ניטלה מהם עצה ואינם יכולים לרדן דיני נפשות, שילך לעמון ומואב היושבים כיון על שמריו.

11. "הקורב אליו" מלשון קורבנות. שהזכירו המלאכים את קורבנות ישראל כדי שתמות ושתי ותבא אסתר. כיצד נרמז?
כרשנא - כלום הקריבו האומות פרים בני שנה כדרך שהקריבו ישראל לפניך? שתר - שני תורין. אדמתא - מזבח אדמה. תרשיש - בגדי כהונה תרשיש
וכו'. מרס - מירוס הדם. מרסנא - מירוס מנחות. ממוכן - כלום הכינו שולחן לפניך?
עוד דרשו: ממוכן - המן שמוכן לפורענות. מכאן שהדיוט קופץ בראש שהרי היה אחרון בשרים.

12. אלמלי אגרות הראשונות לא נשתייר משונאיהן של ישראל שריד ופליט, מדוע?
שאמרו מה שלח להיות כל איש שורר בביתו, הרי זה פשיטא. ולפיכך באגרות האמצעיות לא מהרו להרגם.

13. כל עירום יעשה בדעת - דוד. וכסיל יפרוש אולת - אחשוורוש. מדוע?
דוד בקש נערה אחת וכולם רצו לשלוח. אחשוורוש בקש לקבץ כל הבתולות, כולם החביאו.

14. איש יהודי וכו' בן יאיר בן שמעי בן קיש איש ימיני - כיון שלא יחסו עד בנימין משמע שאלו על שמו נקראו, כיצד?
בן יאיר - בן שהאיר עיניהם של ישראל בתפילתו. שמעי - ששמע קל תפילתו. בן קיש - שהקיש על שערי רחמים ונפתחו לו.

=